

inhoud

Inleiding.....	3
Geschiedenis van boro.....	4
Gereedschappen en materialen.....	14
Technieken.....	18
Zo gebruik je dit boek.....	31
Projecten.....	32
Boodschappentas.....	34
Kleine boodschappentas.....	41
Deken voor op de bank.....	42
Kussenhoes.....	49
Komebukuro-tas.....	50
Kleine komebukuro-tas.....	55
Omkeerbare placemat.....	56
Onderzetter 'Chiku-chiku'.....	63
Schilderij 'Berg Fuji'.....	64
Miniatuur voor een Ansichtkaart.....	69
Schoudertas.....	70
Tablethoes.....	81
Hanten-jas.....	82
Hinagata-hanten.....	95
Yogi-quilt.....	96
Hinagata-yogi.....	109
3D-kussen.....	110
Speldenkussen XL.....	115
Tafelloper.....	116
Omkeerbare boekenlegger.....	125
Leveranciers.....	126
Eerder verschenen.....	126
Dankwoord.....	126
Over de auteur.....	126
Register.....	127

zo gebruik je dit boek

Dit boek bevat tien projecthoofdstukken. In elk hoofdstuk staat een hoofproject dat is geïnspireerd op een origineel boro-stuk uit mijn collectie. Sommige zijn traditioneel, zoals de komebukuro-tas, de hanten-jas en de yogi-quilt – het soort textiel dat je vroeger zou kunnen tegenkomen in een Japans huishouden op het platteland. Andere zijn een moderne toepassing van boro, waaronder de schoudertas, de tafelloper en de boodschappentas. Je kunt de projectinstructies volgen en de maat aan je eigen wensen aanpassen, of een van mijn ontwerpen als uitgangspunt nemen voor je eigen ideeën. Voor het gebruik van andere kleuren stof of garen gelden geen regels.

De originele inspiratie voor alle projecten is geïllustreerd in het deel Geschiedenis van boro, waar je een of twee foto's ziet van de volledige stukken. In de inleiding van elk hoofdstuk tref je een detailfoto aan van het vintage boro-stuk, ingezoomd op wat mij heeft geïnspireerd, van de textuur tot de techniek.

Elk projecthoofdstuk heeft ook een miniproject, een kleiner voorwerp dat is gebaseerd op het hoofdontwerp en dat je de kans geeft om technieken op een veel kleinere schaal uit te proberen. Deze zijn geïnspireerd op de traditie van hinagata, miniatuurversies van kledingstukken en huishoudtextiel die ooit werden gebruikt om meisjes te leren naaien. Sommige miniprojecten zijn relatief snel klaar, zoals de onderzetter 'chiku-chiku' of de omkeerbare boekenlegger, terwijl andere, zoals de hinagata-hanten of hinagata-yogi, meer tijd kosten om te maken.

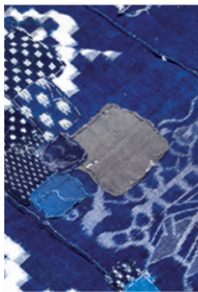
De afmetingen staan in centimeters en millimeters vermeld, maar ze komen niet zo secuur als bijvoorbeeld bij het quilten, waar de lijnen steeds exact moeten aansluiten. Als de maten iets afwijken, levert dat doorgaans geen problemen op.

Hoewel ze er vaak uitzien als poppenkleertjes of accessoires, waren hinagata 'proefprojecten' voor het maken van kleding en huishoudtextiel. Deze miniatuur hinagata-yogi is ongeveer 30 cm lang, terwijl deze grote kimono-vormige quilts in werkelijkheid wel 2 meter lang waren! Yogi konden zijn gemaakt van de meest luxe soorten zijde tot de meest versleten en gerafelde boro. Dit exemplaar is gemaakt van bedrukt en effen katoen en dateert van begin twintigste eeuw.

boodschappentas

Een eenvoudige tas voor de boodschappen zal snel boro worden als je hem elke dag gebruikt. Hij is ontworpen voor intensief gebruik en een zware lading; een basispaneel is bedekt met lapjes met ruwe stofranden, toegevoegd vanaf wat de bodem van de tas zal worden en daarna dakpansgewijs naar boven geplaatst, zodat kruimels er niet achter blijven hangen. De lapjes kunnen oud of nieuw zijn, maar de stof die je voor de basis en de hengsels kiest, moet sterk zijn. Ik heb de smalle zijnaden en de rechte hoeken voor de bodem op de naaimachine gestikt en daarna heb ik er met de hand overhandse steken overheen gemaakt, zodat het lijkt of de tas volledig met de hand is genaaid. Je kunt deze boodschappentas gemakkelijk groter of kleiner maken – bedenk dat de maat ongeveer de helft van de lengte van het basispaneel wordt, want dit paneel wordt dubbelgevouwen om de tas te vormen.

mijn inspiratie

Deze futonji (futonhoes) bevat meerdere stukken kasuri-stof (ikat) die zorgvuldig zijn geselecteerd om aan de voorkant in elkaar over te lopen, maar zoals je hier ziet, is het aan de achterkant een ander verhaal, met een bonte collectie van verschillende lapjes in wit en blauw, plus een paar grote stukken bruin gedessineerde stof in de hoek. Kasuri, zoals dit ontwerp op grote schaal waarbij een figuratief kasteelmotief wordt afgewisseld met een tafu-dessin, werden met de hand geweven en waren als nieuwe stof duur, dus het repareren waard.

benodigdheden

- Een stuk gestreepte of effen katoenen stof van 38 x 99 cm, voor de basis van de tas*
- Twee stukken gestreepte of effen stof van 11,5 x 35,5 cm, voor de hengsels
- Collectie restjes stof, van 5 tot 10 cm groot, effen en met geweven patronen, voor de lapjes
- 100 m dun of gemiddeld dik sashiko-garen in ecru
- Donkergrijs of donkerblauw naaimachinegaren
- Basisuitrusting om te naaien (zie Gereedschappen en materialen, blz. 14)

*Ik heb smal gestreept kimonokatoen gebruikt.

1 Maak de tashengels: vouw en pers elk stuk stof van 11,5 x 35,5 cm zoals te zien is in fig. 1. Gebruik sashiko-garen en naal met de hand rijgsteken langs elke lange kant, op 1,5 mm van de rand; naal door alle lagen heen. Naai nog drie rijen van rijgsteken gelijkmatig verdeeld over het midden van de hengsels, ter versteviging.

2 Bereid de basis van het taspaneel voor: neem het stuk katoenen stof van 38 x 99 cm en vouw en pers een zoom van ca. 1,2 cm naar je toe om langs de korte uiteinden. Je hoeft de zomen niet vast te naaien, want ze zullen worden bedekt met lapjes stof die worden vastgenaaid als je de boro maakt. Ik heb traditionele smalle Japanse stof gebruikt voor de basis van deze tas, zodat de zelfkanten bewaard zijn gebleven aan de zijkanen van het paneel, maar als je een stuk knipt uit bredere katoenen stof, hoef je de ruwe stofranden niet af te werken.

3 Begin nu lapjes toe te voegen aan de basis van de tas: bedek het basispaneel met lapjes stof grofweg in een lijn over het midden en laat de stukjes elkaar minstens ca. 1,2 cm overlappen, zoals

te zien is in fig. 2. Dit wordt de bodem van de tas, dus kies hiervoor de sterkste stoffen. Speld de eerste lapjes vast.

4 Voeg meer lapjes toe en zorg dat ze de voorgaande weer minstens ca. 1,2 cm overlappen, zoals te zien is in fig. 3. Wanneer meerdere lapjes zijn vastgespeld, naai je een grote rechthoekige spiraal van rijgsteken om ze op hun plek te houden; verwijder daarna de spelden.

5 Ga verder met het toevoegen van lapjes en laat ze de voorgaande steeds overlappen zoals eerder (kijk uit dat je gaandeweg niet per ongeluk spelden bedekt) en wanneer je nog 7,5-10 cm van de basisstof hebt bedekt, naai je weer een rechthoekige spiraal. Bedek zo laag voor laag alle basisstof met lapjes (fig. 4). Varieer met de maat, kleur en het dessin van de lapjes zodat de voor- en achterkant van de tas er verschillend uitzien. De ruwe stofranden van lapjes stof aan de zijkant van de tas zullen verborgen worden door de rand met overhandse steken wanneer je de tas bij stap 10 in elkaar zet.

6 Bevestig de hengsels: leg een tashengsel op elk uiteinde van de basisstof, aan dezelfde kant als de boro-lapjes (de uiteinden van de hengsels worden niet naar onderen omgevouwen, want deze worden in stap 7 met nog meer lapjes bedekt). Zorg dat de uiteinden van de tashengsels even ver uit het midden komen, met ongeveer 9 cm ruimte ertussen, en dat de uiteinden 2,5 cm uitsteken voorbij de rand van het taspaneel. Check of de hengsels even lang zijn, dat ze zich aan beide kanten op precies dezelfde plek bevinden en dat ze niet gedraaid zijn. Naai ze nu vast met meerdere lijnen van rijgsteken en naal heen en weer (fig. 5) of in een X-vorm.

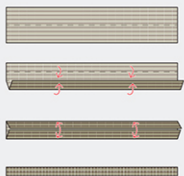

Fig. 1

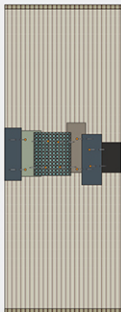

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

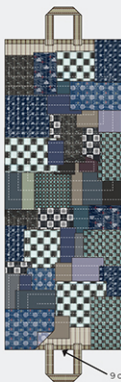

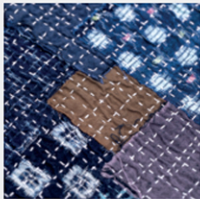
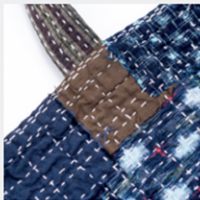
Fig. 5

7 Voeg nog meer lapjes stof toe aan de basis van de tas: volg de instructies in stap 3-5 en voeg nog meer lapjes stof toe op elk uiteinde van de basisstof tot deze volledig is bedekt. Vouw bij het toevoegen van de laatste rij lapjes een naadtoeslag van ca. 1,2 cm naar onderen om waar een lapje de rand van het basispaneel raakt (tenzij je natuurlijk gekozen hebt voor een ruwe stofrand aan de bovenkant van je tas).

8 Naai zodra alle lapjes zijn vastgenaaid extra lijnen van rijgsteken over het gehele boro-paneel, zowel horizontaal als verticaal. De lijnen hoeven niet het hele paneel te kruisen, maar maak ze wel vrij dicht bij elkaar, met een tussenruimte van 1 tot 2,5 cm. Probeer waar mogelijk over de ruwe stofranden heen te naaien om rafelen te voorkomen.

9 Voeg lijnen van verstevigingssteken toe: draai het paneel om, zodat de kant zonder lapjes boven ligt, en naai extra lijnen waar de bodem van de tas zal komen zodra je hem in elkaar hebt gezet (met andere woorden, het centrale gedeelte) om dit gebied extra te verstevigen. Als je basisstof gestreept is, kun je de lijnen van de strepen volgen en gebruik naar wens andere kleuren garen.

10 Zet de tas in elkaar: vouw het taspaneel dubbel, met de lapjes aan de buitenkant, leg de zijkanten gelijk en speld ze vast (de naden komen aan de buitenkant van het project). Gebruik naaimachinegaren in een donkere kleur en stik de zijkanten op de naaimachine vast, op ongeveer 3 mm van de rand; stik aan het begin en eind van de naad een stukje terug. Geef de bodem van de tas rechte hoeken (zie Technieken: Projecten in elkaar zetten, blz. 28): stik met de naaimachine op 2,5 cm van de punt van de hoek en knip de stof bij tot een naadtoeslag van 3 mm.

11 Gebruik sashiko-garen en naai met de hand overhandse steken langs de naden, eerst omhoog en dan naar beneden, voor een kruislings effect (zie Technieken: Traditionele boro-steken, blz. 21). Voor een sterkere afwerking kun je naar wens een dubbele draad gebruiken of elke rij steken twee keer maken, waarbij je de steken netjes boven op de vorige rij maakt. (Als deze steken door gebruik van de tas verslijten, kun je ze gemakkelijk vervangen.)

12 Optionele afwerktechniek: keer de tas, zodat de verkeerde kant buiten is, voeg een klein verstevigingslapje toe op de bovenkant van de zijnaden en naai dat vanaf de binnenkant vast. Het lapje hoeft niet groot te zijn, 2,5 x 5 cm is al genoeg, en je gebruikt het om de bovenkant van de zijnaden aan de binnenkant van de tas te ondersteunen, zodat de steken niet uit elkaar kunnen worden getrokken als de tas erg vol zit.

13 Was de tas: om de tas een gebruikt uiterlijk te geven was je hem in wasmachine op 40-60 °C. Zo zal de boro lichtjes kreuken en zullen de rijgsteek een stukje verzinken in de stof.

